

Projekt Bursztynowego Ołtarza w Bazylice św. Brygidy

Przez całe tysiąclecie trwania Państwa Polskiego szczyliło się ono dwoma bogactwami naturalnymi: solą i bursztynem. Dzisiaj sól jest substancją powszechnie wydobywaną w świecie, lecz bursztyn nadal nierozzerwalnie wiąże się z imieniem naszego kraju. Plscy bursztynnicy po wprowadzeniu gospodarki rynkowej osiągnęli prawie stu procentowy wzrost sprzedaży swych wyrobów na eksport, a nasza biżuteria srebrna zdobiona bursztynem zaspakaja obecnie 70% potrzeb rynku światowego.

Na tle tego sukcesu gospodarczego zrodziła się w środowisku bursztynników inicjatywa udokumentowania swego potencjału twórczego i technologicznego dziełem klasy niezwyklej, które może powstać jedynie w miejscu nagromadzeń najpiękniejszych odmian bursztynu. Na dawnych bałtyckich plażach, zalegających pod osadami wiślanymi wokół ujścia królowej naszych rzek mamy odmiany złocistego bursztynu, przejrzystego lub prześwitującego. To one stanowiły odwieczny cel wędrówek kupców greckich, rzymskich arabskich słynnymi bursztynowymi szlakami.

Inicjatywę bursztynników wsparł ówczesny proboszcz św. Brygidy ks. Henryk Jankowski, proponując budowę nadstawy ołtarzowej w prezbiterium gdańskiego kościoła św. Brygidy. Artyści i historycy sztuki dostosowali projekt dzieła do zabytkowego charakteru świątyni Stoczniovcy i technicy różnych specjalności zrealizowali trwałą i harmonijną konstrukcję wielkiej, sięgającej sklepienia, nadstawy ołtarzowej i jej nowoczesne oświetlenie, pozwalające wydobyć cały urok bursztynowych witraży.

Śmiały projekt wielkiej kompozycji, mierzącej ponad 11 metrów wysokości, biegnącej półkolem długości 12 metrów został wkomponowany w architekturę świątyni. Jest autorstwa prof. Stanisława Radwańskiego rektora ASP w Gdańsku i bursztywnika Mariusza Drapikowskiego. Prof. Stanisław Radwański stworzył także brązowe postaci dwóch wielkich współczesnych Polaków siedzące u stóp ołtarza: Papieża Jana Pawła II i kardynała Stefana Wyszyńskiego. Centralnym elementem ołtarza jest obraz Matki Boskiej - Opiekunki Ludzi Pracy namalowany przez ks. Franciszka Znanieckiego po masakrze grudniowej z 1970 roku. Madonna i Dzieciątko otrzymały nowe bursztynowe korony, poświęcone przez Papieża 6 lipca 2001 r. i wspaniałą, głęboko rzeźbioną sukienkę z unikatowej odmiany białego bursztynu. Po obydwu stronach obrazu rozmieszczono figury Patronek Europy: św. Brygidy Szwedzkiej i św. Elżbiety Hesselblad. Pod sklepieniem zrywa się do lotu biały orzeł bursztynowy, symbol naszego kraju i narodu.

Istniejącą już kompozycję wzbogacą miękko pnące się ku górze latorośle winnego krzewu w srebrnych i złotonych oprawach o łącznej powierzchni 120 m². Będzie to więc kompozycja wykonana w technice jubilerskiej i jubilerskiej precyzji, lecz w skali zupełnie w jubilerstwie niespotykanej. Dostępność dzieła w świątyni położonej w centrum Gdańska pozwala mieć nadzieję, że będą z jego piękna czerpać wzruszenie i podziw niezliczone rzesze i pokolenia pielgrzymów i widzów.

Jako proboszcz Bazyliki składam podziękowania wszystkim zaangażowanym przez 17 lat w tworzenie Bursztynowego Ołtarza w Bazylice św. Brygidy w Gdańsku. To wyjątkowe dzieło powstające w światowej stolicy bursztynu, o którym Metropolita Gdański powiedział, że powstało *„nie dla próżności ludzkiej, to jest nasze wotum wdzięczności Bogu za Jego obecność na drogach naszej historii. Za wiano polskich dziejów, za dar ojczyzny, za ewangeliczny siew Kościoła, z którego wyrastało to, co wielkie i twórcze na polskiej drodze, za pokolenia idące przez swój czas z Chrystusem i jego matką, za tych co bronili domowych progów i Bożych ołtarzy, za ludzi wiernych, miłujących, co Polskę kochają, a nie złorzeczą”*.

Dziękuję za modlitwę, życzliwość, bursztyń, srebro i złoto. Obecnie w przestrzeni 30-procentowej Ołtarz został zbudowany, a przed nami prace podczas których zostaną dodane kolejne elementy: rozbudowana winorośl po obu skrajnych skrzydłach nastawy tworzyć będzie obfitą Winnicę Pańską. U podłoża wyrosną łany pszenicy - symbol Eucharystii. W przestrzeni, pomiędzy elementami nośnymi zostaną wkomponowane podłużne plastry bursztynowe. Natomiast w górnych partiach nastawy jaśnieć będą historyczne krzyże inkrustowane bursztynem, znaczące szlaki naszej polskiej historii. Nadal potrzebny jest bursztyń ok. 1000 kg, srebro, złoto oraz środki pieniężne na opłacenie misternej jubilerskiej pracy.

Ks. Ludwik Kowalski, tel. 504 12 56 55